

SBU – varumärke för vårdkvalitet

Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU) har i sommar uppmärksammat de första femton årens verksamhet med en konferens. I vården är SBU ett starkt, trovärdigt och välkänt varumärke för den evidensbaserade medicinen (EBM).

Målmedvetet har SBU arbetat med att i svensk sjukvård föra ut budskapet om EBM, dvs att medicinska beslut alltid skall grundas på bästa möjliga tillgängliga vetenskapliga kunskapsunderlag. Under åren har SBU sammanställt imponerande 35 heltäckande rapporter med tillgänglig, vetenskapligt underbyggd, dokumentation över olika medicinska områden.

SBUs arbete har kommit att bli en brygga mellan vetenskap och vardags-sjukvård, som betydligt mycket för den medicinska kunskapsutvecklingen och vidmakthållandet av ett kritiskt förhållningssätt och tänkande i vården.

Kärnverksamheten i SBUs arbete är sammanställningen av den evidensbaserade medicinska kunskapen. Därför har under åren många företrädare för den medicinska professionen lagt ned ett stort engagemang i SBUs arbetsgrupper. De har på ett förtjänstfullt sätt ställt sin kunskap till samhällets förfogande. Det gäller också arbetet i SBUs råd och styrelse. I styrelsen är såväl Läkaresällskapet som Läkarförbundet representerade, ett viktigt och hedrande uppdrag för professionen.

Ett kompetent och engagerat ledarskap i SBU har också varit av stor betydelse för allt det som tillförts vården av kvalitet och kunskap. Utöver de skriftliga rapporterna möter vi kunskapen på webbplatsen www.sbu.se, genom tidsskriften *Vetenskap och Praxis*, symposier, konferenser samt inte minst genom lokala ambassadörer från professionen ute i vården.

Den gemensamma och solidariskt finansierade svenska sjukvården står inför en avgörande utmaning. Genom den medicinska utvecklingen kan vi idag göra mycket för våra patienter. Därtill kommer deras rättmätiga krav och önskemål på vården att bidra till att skapa en obalans mellan tillgängliga och nödvändiga resurser.

Därför är det viktigt att vi som profession värnar att kärnan i vår gemensamma sjukvård alltid utgörs av den evidensbaserade medicinska kunskapen. Därigenom garanterar vi alla, efter behov och på lika villkor, en säker vård med hög medicinsk kvalitet.

En självklar och stark position för EBM i vården är därför i mycket en ledarskapsfråga, för såväl den medicinska professionen som andra beslutsfattare i vården. Det finns ett stort ansvar, främst hos läkarkåren, att verka så att den evidensbaserade medicinen kunskapsstyr vårdens vardagsrutiner och förhållningssätt.

Skall detta bli verklighet i vården krävs attitydförändringar och aktivt handlande från andra än den medicinska professionen. Det gäller främst arbetsgivarna, som måste avsätta tid och resurser. Spelrum måste ges att bygga in EBM som en naturlig del i all verksamhetsutveckling och allt kvalitetsarbete.

Det krävs också att staten, huvudmän och arbetsgivare ger SBU nödvändiga resurser och möjligheter att stärka arbetet med att föra ut kunskapen om EBM.

SBUs arbete kommer att bli än mer viktigt i framtiden. En stark roll för EBM i den svenska sjukvården är ett gemensamt mål för SBU och Läkarförbundet. Utöver förbundets styrelseengagemang i SBU kommer EBM även fortsatt att lyftas fram i Läkartidningen.

Kunskap om EBM redan under grundutbildningen kommer att tas upp med de ansvariga för läkarutbildningarna. Förhoppningsvis kommer också IPULS inom en snar framtid att förmedla SK- och fortbildningskurser i EBM. Då SBU finns representerat i IPULS intressentråd är kontakten för samarbete redan etablerad.

Bernhard Grewin
ordförande i Läkarförbundet
bernhard.grewin@slf.se

Ifrågasatt rapport

■ Bortåt en tredjedel av sjukvårdens totala kostnader för läkemedel på över 30 miljarder kronor skulle kunna sparas, anser Apoteket AB och Vårdförbundet i en gemensam rapport (se sidan 2495).

Kommentar

Men rapporten har en slagsida i att den nästan enbart behandlar samarbetet mellan vård- och apotekspersonal, medan läkarna – de som främst står för förskrivning av läkemedel – har glömts bort. Därtill tycks siffrorna ha yxats till lite på en höft.

I rapporten föreslås också att apotekspersonal skall kunna granska patienters totala läkemedelsanvändning. Det måste rimligen betyda att man vill upprätta dataregister över patienternas läkemedelsförbrukning.

Det vore bättre att förstärka läkarnas roll i förskrivningsarbetet och ge mera tid för patientmötet för att få en tryggare läkemedelsanvändning. •

Skapa mångfald!

■ Femton norrbottniska delegater till SSU-kongressen efterlyser i en debattartikel i Norrbottens-Kuriren ökad mångfald inom vård och skola:

Nyklipp

»Det är märkligt att den offentliga sektorn, som är demokratiskt styrd, har misslyckats med att ge medarbetarna makt och inflytande över sitt eget arbete. I undersökningar bland annat genomförda av Kommunalarbetareförbundet visar det sig att offentligtanställda inom vården i vissa fall känner mindre delaktighet än privatanställda inom samma yrke. Det är ett stort misslyckande för samhället som arbetsgivare.

./.../ Det är ett stort problem för den offentliga sektorn att personal som vill pröva nytt eller brinner för en viss pedagogisk verksamhet alltför sällan har möjlighet att utveckla detta inom ramen för den kommunala skolan eller landstingets vård. Risken är uppenbar att de människor och chefer som vill utveckla organisationen i stället söker sig till privata skolor eller vårdcentraler.

Därför måste pengar satsas på kvalitetsarbete, för att behålla kompetensen inom den offentliga sektorn. Vi måste inse att en mångfald av driftsformer också kan vara ett sätt att skapa bättre arbetsförhållanden för de anställda.« •